

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning (fra digital »overgang« til analog »afvikling«).

KOM(2003) 541 endelig.

(2004/C 110/21)

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 17. september 2003 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationsamfundet, som udpegede Bo Green til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 3. februar 2004.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 406. plenarforsamling den 25.-26. februar 2004, mødet den 26. februar, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Baggrund

1.1 Overgangen fra analog til digital radio-/tv-spredning er en kompleks proces med sociale og økonomiske konsekvenser, der rækker langt ud over den rent tekniske overgang. At udskifte den analoge radio-/tv-spredning med et digitalt system giver store fordele i form af en mere effektiv frekvensanvendelse og øgede transmissionsmuligheder, som vil føre frem til nye tjenester, større udvalg til forbrugerne og øget konkurrence. Disse fordele fremhæves i handlingsplanen eEurope 2005⁽¹⁾.

1.2 Målet for handlingsplanen eEurope 2005 er at give alle mulighed for at tage del i det globale informationssamfund ved at skabe gunstige vilkår for privat investering og jobskabelse, øge produktiviteten og modernisere den offentlige sektor. Derfor søger EU-Kommissionen at fremme udviklingen af sikre tjenester og applikationer og sikkert indhold på grundlag af en alment tilgængelig infrastruktur.

1.3 Kommissionen tager dog ikke stilling til tidspunktet for en afvikling af analoge systemer; det er noget, som beslutes på medlemsstatsligt eller regionalt niveau. Problemstillingen vedrører navnlig jordbaseret spredning.

1.4 Det fremhæves i meddelelsen, at der er mange fordele forbundet med en overgang til digital radio-/tv-spredning i EU, men disse modsvares af betydelige problemer ved overgangen. Der er således forhold, som eventuelt begrunder en politisk intervention for at løse disse problemer, og en række generelle krav, som sådanne interventioner skal opfylde.

2. Generelle bemærkninger

2.1 EØSU tilslutter sig Kommissionens overordnede konstatering af, at overgangen indebærer langt mere end et teknologiskift. Fjernsynets og radioens rolle i det moderne samfund betyder, at konsekvenserne ikke alene er af økonomisk, men også af social og politisk art. Overgangen påvirker alle

segmenter i radio-/tv-spredningens værdikæde^{Å*} nemlig: indholdsproduktion, -transmission og -modtagelse.

2.2 Derfor er overgangen en kompleks og langvarig proces, der involverer mange variable og påvirker alle grupper i samfundet: forbrugere, erhvervsliv og offentlige myndigheder.

2.3 I en situation, hvor produktions- og forbrugsteknologier i øvrigt i stigende grad bliver digitale, er det en realistisk arbejdshypotese, at analog spredning på længere sigt afløses af digital spredning.

2.4 Principielt bør overgangsprocessen drives af markedskræfterne og fokusere på brugerne. Det indebærer bl.a. at public service aktiviteternes rolle og funktion bør diskuteres og tilpasses en situation, hvor teknologisk udvikling skaber ændrede markedsforhold og nye tjenester. De offentlige myndigheder skal imidlertid skabe de vilkår, der er nødvendige for – når markederne er tilstrækkeligt modne til at påtage sig risiciene ved overgangen – at der kan sikres fuld gennemsigthed i overgangsprocessen, så det garanteres, at der ikke opstår social udstødelse, at alle befolkningslag får gavn af de potentielle fordele, at høje kvalitetsnormer overholdes, og at reglerne for radio-/tv-tjenesternes public service-funktion bliver anvendt.

2.5 EØSU tilslutter sig imidlertid Kommissionens konstatering af, at der navnlig på tv-området er en række særlige forhold. Dels specifikt knyttet til udviklingen af digitalt tv og dels generelt til tv-området.

2.6 Traditionelt har der været tre distributionsteknikker: Jordbaseret, kabel – og satellittransmission. De har fundet hver deres udbredelse, betinget af samfundsmæssige og geografiske forhold. Indtil nu har digitalt tv primært udviklet sig som satellitbaseret betalings-tv. Denne udvikling er imidlertid stagneret, og meget tyder derfor på, at digital-tv har brug for nye drivkræfter ud over det traditionelle betalings-tv.

⁽¹⁾ KOM(2002) 263 endelig, eEurope 2005: Et informationssamfund for alle.
http://europa.eu.int/information_society/europe/2002/news_library/documents/europe2005/europe2005_en.pdf

2.7 Tv-området har en særlig politisk og social relevans, der bl.a. generelt har begrundet krav om håndhævelse af minimumskrav om kvalitet og pluralisme, hvad der igen har ført til, at betragtninger om markedssvigt har været relevante.

2.8 Der har derfor været en stærkere tradition for politisk intervention inden for radio-/tv-spredning end inden for andre informations- og kommunikationssektorer som f.eks. telekommunikation. Der er meget, der taler for, at en eventuel politisk intervention fremover koordineres på EU-plan, men samtidig er det vigtigt, at hvert land følger sin egen overgangsplan ud fra nationale traditioner og den nationale situation på området, herunder udviklingen af de forskellige net (satellit og kabel).

2.9 Det er derfor relevant at gentage de styrende principper i Kommissionens politik på det audiovisuelle område, som de udstikkes i Kommissionens meddelelse af 14. december 1999 (KOM(1999) 657 endelig), nemlig proportionalitet, subsidiaritet, adskillelse af infrastruktur- og indholdsregulering, anerkendelse af public service-tv's rolle og behovet for gennemsigtighed i finansieringen heraf samt de styrende organers uafhængighed i forhold til politiske og økonomiske myndigheder.

3. Særlige bemærkninger

3.1 I en markedsorienteret, efterspørgselsdrevet overgangsmodel er det afgørende, at der både på brugersiden og forsyningsiden er en motivation/tilskyndelse til overgangen.

3.2 For både brugere og udbydere er transparens i betingelserne afgørende, og for begge parter er dette knyttet både til eksisterende og nye tjenester.

3.3 Med hensyn til eksisterende tjenester drejer det sig navnlig om »must carry«-forpligtelserne, der i dag typisk giver alle adgang til de nationale public service kanaler. Ikke desto mindre vil det altid være afgørende vigtigt at garantere, at overgangen finder sted gradvis og uden afbrydelser, og at det ikke fører til mere udbredt social og kulturel udstødelse.

3.4 For brugerne er det formodentlig yderligere afgørende, at ophavsretsproblemerne i tilknytning til mulighederne for fri adgang til nabolandes »free to air«/ public service kanaler afklares, således at de ikke på dette område stilles ringere med den digitale teknik. Problemstillingen, der især knytter sig til copyright, behandles separat i en anden studiegruppe.

3.5 Med hensyn til nye tjenester tilslutter EØSU sig, at det er vigtigt, at offentlige myndigheder tilskynder til udbud af værdiforøgende indhold på tv-nettene bl.a. ved at sikre, at statslig information i stigende grad stilles til rådighed. Det er dog desuden vigtigt, at der her lægges vægt på teknologineutralitet – f.eks. i relation til forholdet mellem traditionel massekommunikation og nye mobiltjenester.

3.6 Dette har også afgørende betydning for fremtidig frekvensallokering/ -tildeling.

3.7 Det ses som vigtigt, at der etableres nye forretningsmodeller, der bl.a. sikrer balancen mellem »free to air« og betalings-tjenester i den kommende digitale tv-spredning. Det indebærer også, at public service gives en relevant rolle tilpasset de ændrede markedsvilkår og samfundsfold, der følger af teknologivækst inden for det område, hvor samarbejde på EU-plan er særlig nødvendigt, navnlig med hensyn til koordinering af frekvenser og informationsudveksling, hvilket Rådet allerede har gjort Kommissionen opmærksom på (²).

4. Konklusioner

4.1 Overgangsprocessen fra analog til digital radio-/tv-spredning har både afgørende sociale/politiske og industriudviklingsimplikationer.

4.2 Offentlige indgreb kan fremme overgangsprocessen, og skal garantere fairness og transparens, således at offentlighed og brugere sikres indsigt. Her spiller de nationale myndigheder en væsentlig rolle samtidig med, at EU-koordinering er vigtig.

4.3 Der bør sikres bæredygtige forretningsmodeller for balancen free to air/betalings-tjenester i den kommende digitale tv-spredning I denne forbindelse er det vigtigt at erindre, at »den europæiske model« med en blanding af »free to air« public service udbud og betalingstjenester hidtil har bevist sin levedygtighed, men udfordres af nye markeds- og teknikforhold.

4.4 Det er derfor helt nødvendigt med en koordinering mellem de offentlige myndigheder på EU-plan, hvis man skal sikre proportionaliteten i offentlige indgreb, som skal begrænses til det strengt nødvendige for at nå disse mål af social karakter, sikre overkommelige priser og at garantere en universel, kontinuerlig levering af public-service-ydelser på det audiovisuelle område.

Bruxelles, den 26. februar 2004

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

(²) Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 26. juni 2000 om Kommissionens meddelelse om principper og retningslinjer for Fællesskabets audiovisuelle politik i den digitale tidsalder (EF-Tidende nr. C 196 af 12/07/2000, s. 1, 13. betragtning).